

Innføringsseminar

Innføringsseminaret skal gi deltakerne innføring i psykoanalytisk psykoterapi med barn og ungdom. Seminaret skal skape interesse og en begynnende forståelse for grunnleggende sider ved terapeutisk arbeid og sentrale teoretiske begreper. Innføringsseminaret danner, sammen med spedbarnsobservasjonsseminaret, grunnlag for deltakelse på videregående seminar.

Innføringsseminaret har en varighet på to år med til sammen 196 undervisningstimer (å 45 minutter eksklusive pauser).

Undervisningen foregår i grupper med 6-8 deltakere.

Opptakskrav til seminaret

- Kandidaten må være lege eller psykolog med minst to års relevant klinisk praksis med barn og ungdom etter sin grunnutdanning. Kandidater med annen relevant grunnutdanning på masternivå kan søke.
- Kandidaten må ha en arbeidssituasjon som gir mulighet til psykoterapeutisk praksis gjennom hele seminarperioden.
- Kandidaten må gå i veiledning hos godkjent veileder (se pkt. 6 i samlet studieplan).
- Det anbefales at kandidaten starter i egenbehandling.
- Søkere må gjennomføre intervju for å avklare søkerens motivasjon og utdannings-situasjon.

Generelle læringsmål

Psykoterapi er et viktig behandlingstilbud for barn og ungdom med psykiske vansker. Innføringsseminaret har som målsetting å styrke kompetansen i individuell psykoterapi med barn og ungdom, samt samarbeid med og veiledning til foreldre/foresatte. Dette anses å ha en klinisk betydning utover det å lære seg en behandlingsmetode og bidrar dermed til utviklingen av en mer generell klinisk kompetanse.

Seminaret gir en innføring i relasjonelt arbeid med fokus på de følelser, tanker og fantasier som aktiveres (bevisste og ubevisste) både hos barnet og terapeuten, samt deres gjensidige påvirkning. Seminaret gir også en innføring i et utviklingspsykologisk perspektiv, det vil si at barnet og ungdommen forstås i lys av tidlig samspill og tilknytning. Muligheter og vansker i den terapeutiske relasjonen drøftes og deltakerne får en introduksjon til ulike både verbale intervensjoner (som klargjøring, bekreftelse og tolkning) og nonverbale måter å møte og forstå barnet på. Deltakerne får en introduksjon til de ulike fasene i terapi; innledning, mellomfase og avslutning.

Innføringsseminaret gir en introduksjon til betydningen av psykoterapiforskning, evidensbegrepet og det vitenskapsteoretiske grunnlaget for psykoanalytisk forståelsesmåte.

Kandidatens utvikling som fagperson og utviklingen av generell klinisk kompetanse står sentralt.

Kandidatene skal ved avslutning av seminaret legge frem en klinisk vignett og knytte teori til dette.

Grunnleggende sider ved terapeutisk arbeid det undervises i

- Psykologisk utredning med vekt på lekeobservasjon som metode.
- Forståelse av barn og ungdoms uttryksmåter og kommunikasjon. Lek er her sentralt.
- Barns emosjonelle og relasjonelle behov.
- Barn og ungdoms utviklingsfaser.
- Diagnostiske overveielser i et psykodynamisk perspektiv/ulike tilstander, f.eks. traumer eller kontaktvansker.
- Nevropsykologiske perspektiv.
- Indikasjoner/kontraindikasjoner med tanke på behandlingsvalg.
- Rammer og setting.
- Foreldrearbeid.
- Forståelse av barnet og ungdommen som del av en større helhet (familie, kultur og samfunn).
- Samarbeid med andre instanser.
- Terapeutisk holdning.
- Endringsskapende faktorer/intervensjoner.
- Forståelse av den terapeutiske relasjon og prosess; terapeutisk allianse, bevisst og ubevisst kommunikasjon.
- Terapeutiske faser; oppstart, mellomfase, avslutningsfase.
- Behandlingsmål.
- Ulike terapeutiske intervensjonsmåter, f.eks. familiesamtaler eller korttidsterapi.
- Sentrale teoretiske begreper med vekt på utviklingspsykologi og den terapeutiske relasjon.
- Ulike psykoanalytiske teorier om utvikling med vekt på tidlig tilknytning, atskillelser- og sorgreaksjoner, objektrelasjonsforståelse, selvpsykologi, intersubjektive perspektiv og mentalisering.
- Ulike perspektiv på utviklingspsykologi med vekt på spedbarnsforskning, spedbarnsobservasjon, intersubjektivitet.
- Psykoanalytiske teorier om familien, kultur og samfunn.
- Ulike psykoanalytiske teorier som belyser ulike sider ved terapiprosessen med vekt på både relasjonelle og intrapsyke sider; den terapeutiske alliansen, overføring-mot-overføring; «containing», projektiv identifikasjon, avverge/agering, intervensjonsmuligheter/tolkning, mestringsstrategier, kreativitet, utvikling av tenkning/mentalisering, samt gjennomarbeiding og avslutning.

Tverrfaglig samarbeid

- Samarbeid innen og mellom ulike instanser, eksempelvis barnehage og skole, helsestasjon, fastleger og barnevern. Bidra til samordning av tiltak.

Seminarleder kan invitere andre fagpersoner for gjennomgang av spesielle tema.

Arbeidsmetode

Undervisningen på seminaret består av kliniske og teoretiske fremleggelser. Undervisningen er prosessorientert, der en søker å integrere klinisk og teoretisk tilegnelse. De kliniske fremleggelserne er basert på deltakernes egne kasus i form av detaljerte timereferat eller video. Fordeler ved ulike presentasjonstyper belyses. Dette innebærer at den enkelte kandidat lærer med utgangspunkt i egne opplevelser i den terapeutiske relasjon. Det er et mål at seminaret fremmer en åpen og reflektert holdning til kunnskap.

Godkjenningskrav på innføringsseminaret

For å få godkjent innføringsseminaret må kandidaten være tilstede minimum 80 % av seminar-tiden. Kandidaten må gjennomføre en barne- eller ungdomsterapi på minst 80 timer med to timer pr uke eller to barne- eller ungdomsterapier av minst 40 timers varighet med en time pr. uke.

For å få fullt utbytte av seminaret, herunder læring om lekeobservasjon, anbefales det at en av terapiene er en barneterapi med enten et førskole- eller skolebarn.

Om man ønsker å oppnå medlemskap anbefales det at man allerede på innføringsseminaret har en intensiv barneterapi (minst to timer pr uke) da det er krav om tre intensive terapiforløp for å få godkjent IBUPs 5-årige utdanning.

Det er krav om delvis samtidighet mellom terapiforløpene og seminaret.

Kandidaten skal i løpet av seminartiden legge frem eget arbeid minimum tre ganger.

Ved avslutning av seminaret skal kandidaten utarbeide en klinisk vignett og knytte teori til denne. Dette arbeidet legges frem muntlig i gruppen.

Det må dokumenteres minimum 90 timer veiledning med godkjent veileder (se utfyllende krav til veiledning i pkt. 6 i samlet studieplan).

Kandidaten har selv ansvar for å finne en veileder som er godkjent både av IBUP og av egen fagforening. Der dette blir vanskelig kan det søkes om dispensasjon.

Innføringsseminaret er godkjent som vedlikeholdsaktivitet av NPF for spesialister og av DNLF for leger i spesialisering i barne- og ungdomspsykiatri.